

Map 1

Iedere volwassene moest een persoonsbewijs bij zich dragen (met foto). Bij joodse Nederlanders werd er een grote „J” opgezet. Men kreeg een stamkaart voor het verkrijgen van bonkaarten (heel veel was er op de bon). Maar onderduikers kregen die stamkaart vanzelfsprekend niet (ze stonden niet meer ingeschreven). Dat was een groot probleem. Vandaar: overvallen op distributiekantoren. Ook werden er door de „Ondergrondse” persoonsbewijzen en stamkaarten vervalst.

Map 2 en 3

De restanten van bonkaarten geven een goede indruk van wat er zoal op de bon was. In het laatste oorlogsjaar was bijna alles op de bon. Uit de krant geknipt: „Laat ze niet verlopen!”

Map 4

V=Victorie. In maart 1941 kwam vanuit België het V-teken naar Nederland. „Goede” Nederlanders drukten er mee uit dat ze geloofden in de overwinning van de geallieerden. Je kon bv. twee vingers van je rechterhand opsteken (zie foto van Churchill). Ook via de BBC hoorde je steeds dit teken: ...- (in morseschrift is dit de letter V). Daar ontdekte men dat het de eerste maten zijn van de 5e symfonie van Beethoven. Iedereen tikte of tekende nu het V-teken als bemoediging. Daarom probeerde de bezetter dit, in de slag om de beste propaganda, om te buigen en maakte er van wat op het stroobiljet staat. Korte tijd later hingen overal reusachtige spandoeken met deze kreet. Maar het V-teken ging niet verloren. Je kon

het dagelijks horen op Radio-Oranje, vanuit Londen. En „opgepakte” verzetsstrijders in de gevangenis (‘t Oranjehotel) in Scheveningen tikten het op de verwarmingsbuizen.

Map 5

2 prentbriefkaarten. Humor was overal. Moppen over Hitler waren er honderden. Het was een uitdrukking van het gevoel: „Ze krijgen ons er niet onder!” Ook tabak was op de bon. Op 31 augustus 1941 (verjaardag van Koningin Wilhelmina) gooiden Britse vliegtuigen hier en daar deze sigaretten naar beneden.

Map 6

Geopende en gecontroleerde particuliere brief. Briefgeheim bestond niet meer. We waren bezet gebied en de gevolgen werden steeds erger.

Map 7

Kopie van een stukje uit "Trouw" (toen een ondergrondse krant). In het geheim werden er meer krantjes verspreid met berichten over de komende bevrijding. (bv. Het Parool en De Waarheid). Er werd geschreven hoe de vijand aan het verliezen is! Dat was ander nieuws dan de radio vertelde! Het drukken en verspreiden was gevaarlijk werk!

Map 8

In het jaar van de bevrijding (juni 1944 tot mei 1945) werd het gevaar van bombardement en beschieting steeds groter. Soms werd de bevolking gewaarschuwd door pamfletten die door vliegtuigen werden uitgeworpen. Dit pamflet werd afgeworpen boven Walcheren (Zeeland) toen daar de dijken werden gebombardeerd om de Duitsers door middel van zeewater te verdrijven.

Map 9

Voedseldropping, 2 wikkels van chocoladerepen. In april 1945 geallieerde bommenwerpers voedsel af in het hongerende westen van Nederland. De bevrijding is nabij! Dan na 5 jaar gebrek en zelfs hongersnood ligt er weer chocolade in de winkel! Hoera!

In een plastic zakje in koffer 2:

- Een vooroorlogs, zilveren dubbeltje (=dubbele stuiver. Een stuiver was 5 cent. Dus een dubbeltje was 10 cent) met de kop van Wilhelmina. Het dragen van oranje en van afbeeldingen van het koninklijk huis waren verboden. De koningin zat immers in Londen. Alle vooroorlogse (zilveren) munten moesten worden ingeleverd. In plaats daarvan kwam zinken geld, zoals deze zinken cent en een zinken kwartje.
- Er waren veel surrogaten: koffie, thee, tabak. Zo werd surrogaat-touw gemaakt van papier. Te gebruiken zolang het maar niet nat werd.
- Een , "knijpkat" was heel handig. Batterijen voor je zaklantaarn waren niet meer te krijgen.

